

ทุ สะ นะ โส

บุคคลหวานพีชเช่นไร ย่อมได้ผลเช่นนั้น

ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้รับผลดี

ผู้ทำกรรมชั่ว ย่อมได้รับผลชั่ว

ทุ สะ นะ โส

๔๖

วันคืนล่วงไปๆ สรรพสิ่งและสรรพสัตว์ทั้งหลายล้วนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ไม่ว่าจะเป็นต้นไม้ ใบหญ้า รถรา บ้านช่อง คน สัตว์ สิ่งของ ทั้งหมดเหล่านี้ล้วนมีการเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ เหมือนดอกไม้แต่เดิมเราเคยเห็นมันเป็นต้นเล็กๆ ไม่นาน ก็เจริญเติบโตขึ้น แตกใบแผ่กิ่งก้านสาขา ผลิดอกออกช่อ ให้ความ สดชื่นแก่ทุกชีวิต แต่ไม่นานดอกไม้ที่ดูสวยงามสดงดงามนั้นก็เหี่ยวแห้งร่วงโรยไปตามกาลเวลา ชีวิตของเราก็เช่นเดียวกัน กำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเสื่อมสลาย เราจึงไม่ควรประมาทใน ชีวิต

พระลัมมะลัมพุทเธเจ้าตรัสไว้ใน สังยุตตนิกาย สคาถวรรค ว่า

“ยาทิสํ วปเต พิชํ

ดาทิสํ ลภเต ผลํ

กल्याณการี กल्याณํ

ปาปการี จ ปาปกํ

บุคคลหว่านพืชเช่นไร ย่อมได้ผลเช่นนั้น ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้รับผลดี ผู้ทำกรรมชั่ว ย่อมได้รับผลชั่ว”

การกระทำใดๆ ในโลกนี้ ที่ไม่ให้ผลนั้นย่อมไม่มี ไม่ว่าจะเป็น เป็นกรรมดีหรือกรรมชั่วล้วนให้ผลทั้งสิ้น เหมือนใครหว่านพืช เช่นไร ต้องได้รับผลเช่นนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรรมที่ทำลงไป โดยมีเจตนามุ่งร้ายต่อผู้บริสุทธิ์ เป็นกรรมที่ให้ผลร้ายแรง

ทุ สะ นะ โส

๔๓

ผลกรรมจะตอบสนองกลับมาหาผู้ทำเองเหมือนการปาฐุสืทวนลม ทำให้ได้รับทุกขเวทนาแสนสาหัส ละโลกแล้วต้องไปตกนรกหมกไหม้ ได้รับทุกข์ทรมานอีกยาวนาน เป็นแสนเป็นล้านปี

*ดังเรื่องที่เกิดขึ้นในสมัยพุทธกาล วันหนึ่ง พระเจ้า-ปเสนทิโกศลเสด็จออกเลียบพระนคร ทอดพระเนตรเห็นหญิงคนหนึ่งเปิดหน้าต่างมองดูขบวนเสด็จ ทันทีที่ได้เห็น ทรงมีพระทัยเสนาหาในหญิงนั้น จึงตรัสสั่งให้ราชบุรุษไปสืบดูว่าหญิงนั้นมีสามีหรือยัง ราชบุรุษสืบดูแล้วกราบทูลว่า หญิงนั้นมีสามีแล้ว แต่พระราชินีไม่อาจหักห้ามพระทัยได้ จึงหาทางที่จะกำจัดสามีของนาง

พระองค์มีรับสั่งให้สามีของหญิงนั้นมาเข้าเฝ้า แล้วให้ทำหน้าที่คอยรับใช้พระองค์ แม้เขาจะกราบทูลว่า ตัวเขาเป็นชาวบ้านธรรมดาไม่รู้ขนบธรรมเนียมในวัง แต่พระราชายังทรงยืนยันตามพระราชประสงค์ของพระองค์ เขาจึงต้องทำตามพระราชประสงค์นั้น

ต่อมา พระราชินีทรงรับสั่งให้เขาไปนำเอาดินสีแดง และดอกอบุลสีแดงจากสระโบกขรณี ซึ่งอยู่ห่างจากพระนคร

*มก. เล่ม ๒๔ หน้า ๔๓๘

ทุ สะ นะ โส

๔๘

๑ โยชน มาถวายพระองค์ให้ทันภายในวันนั้น ถ้ามาไม่ทันจะต้องได้รับโทษ พระราชาทรงมีรับสั่งกับนายประตูว่า วันนี้ให้รีบปิดประตูเมืองเร็วกว่าเดิม และห้ามเปิดให้ใครเข้าเด็ดขาด ฝ่ายบุรุษนั้น เมื่อได้ดินและดอกกุหลาบแล้วรีบกลับมา แต่ประตูเมืองได้ปิดลงเสียก่อน แม้จะขอร้องนายประตูอย่างไร ก็ไม่ได้ผล เขารู้สึกเคืองแค้น เศร้าสลดใจ หดหู่ที่พึ่ง จึงเข้าไปอาศัยนอนในวัดพระเชตุวัน

ในคืนนั้น พระราชาถูกความรุ่มร้อนเข้าครอบงำ ทรงกระสับกระส่ายอยู่ตลอดเวลา ในที่สุดทรงเคลิ้มหลับไป แล้วทรงพระสุบิน คือฝันว่าได้ยินเสียงประหลาด ๔ คำว่า “ทุ สะ นะ โส” ครั้นรุ่งเช้าพระองค์จึงตรัสเล่าความฝันให้บุโรหิตฟัง บุโรหิตแม้ไม่ทราบว่าเป็นเสียงอะไร แต่ด้วยความโลภอยากได้เครื่องสักการะต่างๆ จึงกราบทูลว่า พระสุบินนี้เป็นกลางร้าย จะมีอันตรายเกิดแก่พระองค์หรือราชสมบัติ

เมื่อพระราชารับสั่งให้หาทางแก้ไข บุโรหิตจึงแบ่งพวกพราหมณ์ออกเป็น ๓ กลุ่ม ทยอยเข้าไปกราบทูลพระราชาเหมือนกันว่า “พระองค์จะทรงพ้นจากภัยครั้งนี้ได้ จะต้องนำสิ่งมีชีวิตอย่างละ ๕๐๐ มาบูชาัญญ” พระราชาฟังกลุ่มแรกกราบทูลแล้วทรงนิ่ง เมื่อกลุ่มแรกออกไปแล้ว กลุ่มที่ ๒ และกลุ่มที่ ๓ เข้าไปกราบทูลตามลำดับ โดยเนื้อความเดียวกัน ในที่สุดพระราชา

พุทธสมาคม

๔๕

ทรงเชื่อ มีรับสั่งให้พราหมณ์จัดเตรียมพิธีบูชาัญญ พราหมณ์จึง
ให้นำสัตว์มีชีวิตต่างๆ มาจำนวนมาก จนเกิดเสียงอื้ออึงไปทั่ว

พระนางมัลลิกาอัครมเหสีทรงทราบเรื่อง จึงกราบทูล
พระราชินีให้เสด็จมาเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระราชากราบทูล
เรื่องที่ทรงพระสุบินถึงคำทั้ง ๔ แต่พระผู้มีพระภาคเจ้า
พระพุทธองค์จึงตรัสว่า “ความเลื่อมหรือความเจริญมิได้มีแก่
มหาบพิตร แต่เสียงกล่าวคำนั้นเป็นเสียงของสัตว์นรก ๔ ตน”
แล้วตรัสเล่าว่า

ในอดีตกาล พระนครนี้มีบุตรเศรษฐี ๔ คน แม้มีทรัพย์
สมบัติมาก ก็ไม่ได้ใช้ให้เกิดประโยชน์ กลับเป็นผู้ประมาท ทำแต่
บาปอกุศล ไม่ตั้งอยู่ในศีล ประพฤติผิดในภรรยาคนอื่น เมื่อ
ละโลกแล้วได้ไปบังเกิดในโลหกุมภินรก รับทุกข์ทรมานมานาน
๖๐,๐๐๐ ปี สัตว์นรก ๔ ตนนั้น เมื่อขึ้นมาถึงขอบปากโลหกุมภี
แต่ละตนต่างปรารถนาจะบอกความในใจของตน จึงเปล่งคำพูด
ออกมา โดยสัตว์นรกตนแรกต้องการจะกล่าวว่า

“พวกเราเมื่อมีโภคทรัพย์สมบัติอยู่ ไม่ได้ให้ทาน ไม่ได้
ทำที่พึงสำหรับตน จัดว่ามีชีวิตอยู่อย่างชั่วช้า” แต่กล่าวได้เพียง
อักษรตัวแรกเป็นภาษาบาลีว่า “พุ” เท่านั้น ก็ต้องจมลงไป

ตนที่ ๒ ต้องการจะกล่าวว่า “เราโหม้อยู่ในนรกตั้ง ๖๐,๐๐๐

พุทธนิยต

๕๐

ปีเต็ม เมื่อไรจักสิ้นสุดกันเสียที” แต่กล่าวได้เพียงอักษรตัวแรกว่า “สะ” เท่านั้น ก็จมลงไป

ตอนที่ ๓ ต้องการจะกล่าวว่า “ไม่มีสิ้นสุด จะสิ้นสุดได้แต่ที่ไหน ความสิ้นสุดไม่ปรากฏเลย พวกเราเอ๋ย ก็เพราะข้ากับเจ้า ทำบาปกรรมไว้มากในครั้งนั้น” แต่กล่าวได้เพียงคำว่า “นะ” เท่านั้น ก็จมลงไปอีก

ตอนที่ ๔ ต้องการจะกล่าวว่า “ถ้าเราพ้นไปจากโลหภูมิ-นรกนี้แล้ว ได้กำเนิดเป็นมนุษย์ จักให้ทาน รักษาศีลให้บริสุทธิ์ บริบูรณ์ จักสร้างกุศลไว้มาก” แต่กล่าวได้เพียงคำว่า “โล” เท่านั้น ก็จมลงเสวยผลกรรมต่อไป

สัตว์นรกเหล่านั้นไม่อาจกล่าวคำเหล่านี้ได้หมดประโยค กล่าวได้แต่อักษรตัวแรกเท่านั้น แล้วก็จมลงไปอีก ภัยที่เกิดจากเสียงนั้นมีได้มีแก่พระองค์ แต่กรรมที่พระองค์จะบูชาด้วย การเช่นฆ่าสัตว์มีชีวิตจำนวนมากมาย จะทำให้ต้องไปตกนรก ได้รับทุกข์ทรมานเป็นเวลายาวนาน” พระราชาสดับความจริงแล้ว ทรงหวั่นพระทัย เกิดหิริโอตตปปะ และบังเกิดความเลื่อมใสใน พระพุทธองค์ ที่ให้ความแจ่มแจ้งในพระสุบิน

แล้วทรงกราบทูลว่า “เวลาแค่ ๒ คืน ปรากฏแก่ข้าพระองค์เสมือนติดต่อกันเป็นคืนเดียว” ฝ่ายสามีของหญิงนั้น

พุทธสมาคม

๕๑

ได้นั่งอยู่ตรงนั้นด้วย กราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ วันนี้
ระยะทางเพียง ๒ โยชน์ ปรากฏแก่ข้าพระองค์เหมือนติดต่อกัน
เป็นโยชน์เดียว พระเจ้าข้า”

พระพุทธองค์จึงตรัสว่า “คินหนึ่งยาวนานสำหรับคน
นอนไม่หลับ โยชน์หนึ่งยาวไกลสำหรับคนเมื่อยล้า แต่วัฏสงสาร
ยาวนานสำหรับเหล่าคนเขลาผู้ไม่รู้พระสัทธรรม”

เมื่อจบพระธรรมเทศนา สามีของหญิงนั้นได้บรรลु
โสดาปัตติผล พระราชาทรงเกิดความสลดสังเวชพระทัยในการ
กระทำของพระองค์ ไม่ประสงค์จะได้หญิงนั้นอีก จึงปล่อยสามี
ของเขาไป

เพราะฉะนั้น ให้ทำแต่กุศลกรรมเถิด บาปกรรมแม้เพียง
เล็กน้อยอย่าได้ทำ เมื่อเวลาที่บาปยังไม่ให้ผล คนพาลย่อม
สำคัญว่าบาปนั้นเป็นเหมือนน้ำผึ้งมีรสหวาน แต่เมื่อใดที่บาปให้ผล
เขาจะได้รับทุกข์ทรมานอย่างแสนสาหัส แม้จะมีเงินทองทรัพย์
สมบัติมากมาย ก็ไม่อาจช่วยอะไรได้ ไม่ว่าจะเป็นหมู่ญาติ หรือ
บุคคลยิ่งใหญ่ขนาดไหน ก็ไม่สามารถช่วยได้ ใครทำกรรมใดไว้
ตนจะต้องเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น

เวลาของชีวิตที่เหลือนอยู่ในโลกนี้ไม่นานนัก ประเดี๋ยวก็
หมดเวลาแล้ว แต่เวลาในปรโลกนั้นยาวนานกว่าเวลาในโลก

ทุ สะ นะ โส

๕๒

มนุษย์นี้อย่างเทียบกันไม่ได้ ดังนั้นให้ใช้เวลาที่เหลืออยู่น้อยนิดนี้
สร้างบุญบารมีให้เต็มที เพราะมีแต่บุญกับบาปเท่านั้นที่จะติดตัว
เราไปในภพเบื้องหน้า ผู้ที่ฉลาดควรรีบสั่งสมแต่บุญกุศล ให้
ตั้งใจทำทาน รักษาศีล เจริญภาวนา ปฏิบัติธรรม เพื่อให้เข้าถึง
พระธรรมกายให้ได้ เราจะได้หลุดพ้นจากความทุกข์กัน

